

УДК 94 (477)

DOI: <https://doi.org/10.35774/gsip2025.01.071>

Інна МАРКІВ

*кандидат історичних наук, доцент
Західноукраїнський національний університет
Тернопіль, Україна*

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5920-1526>

Оксана ГОМОТЮК

*доктор історичних наук, професор
Західноукраїнський національний університет
Тернопіль, Україна*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2856-8541>

ЄВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ – ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА ЧАСТИНА 2

Анотація. Відстежено особливості функціонування товариства «Сільський господар» від заснування і до реорганізації. Проаналізовано обставини очолення товариства Є. Олесницьким у 1909 р. та його перебудови на нових засадах, як представницької інституції українського селянства. Показано роль першої хліборобської виставки у Східній Галичині у реформуванні «Сільського господаря». Досліджено нові завдання діяльності та перспективи розвитку інституції, запропоновані її головою Є. Олесницьким.

Акцентовано на фактах отримання «Сільським господарем» державних субвенцій, як фінансового відшкодування для галицько-українських селян за несправедливі міжнародні торговельні угоди. Визначено основні аспекти діяльності товариства на чолі з Є. Олесницьким у напрямі реорганізації тваринництва, рільництва, регуляції рік тощо. Досліджено працю «Сільського господаря» із забезпечення галицько-українських селян засобами виробництва, кормами, насінням, а також заходи з реалізації сільськогосподарської продукції.

Показано ефективність інституції через здійснення нею таких функцій управління, як контроль і облік діяльності філій, ретельне ведення діловодства, вдосконалення статуту, забезпечення чіткої організаційної та адміністративної структури, співпрацю з іншими державними господарськими організаціями тощо. Зафіксовано плани голови товариства «Сільський господар» Є. Олесницького з післявоєнної економічної відбудови краю.

© Інна Марків, Оксана Гомотюк, 2025.

Ключові слова: Є. Олесницький, товариство «Сільський господар», громадсько-економічна діяльність, галицько-українське селянство.

Inna MARKIV

*PhD in History, Associate Professor
Western Ukrainian National University*

Ternopil, Ukraine ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5920-1526>

Oksana HOMOTUK

*Doctor of History, Professor
Western Ukrainian National University*

Ternopil, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2856-8541>

YEVHEN OLESNYTSKYI – THE GUIDE OF THE UKRAINIAN PEASANTRY PART 2

Abstract. The peculiarities of the functioning of the «Silskyi Hospodar» society from its foundation to reorganization have been tracked. The circumstances of the leadership of the society by Y. Olesnytskyi in 1909 and its reconstruction on new foundations as a representative institution of the Ukrainian peasantry are analyzed. The role of the first agricultural exhibition in Eastern Galicia in the reformation of «Silskyi Hospodar» is shown. The new tasks of the institution's activities and prospects for the development of the institution, proposed by its head Y. Olesnytskyi, were studied.

Emphasis is placed on the facts of the «Silskyi Hospodar» receiving state subsidies as financial compensation for Galician-Ukrainian peasants for unfair international trade agreements. The main aspects of the activity of the association headed by Y. Olesnytskyi in the direction of reorganization of animal husbandry, agriculture, rivers regulation, etc. have been determined. The work of the «Silskyi Hospodar» in providing Galician-Ukrainian peasants with means of production, fodder, seeds, as well as measures for the sale of agricultural products, was studied.

The effectiveness of the institution is shown through its implementation of such management functions as control and accounting of the activities of branches, careful management of records, improvement of the charter, provision of a clear organizational and administrative structure, cooperation with other state economic organizations, etc. The plans of the chairman of the «Silskyi Hospodar» association Y. Olesnytskyi for the post-war economic reconstruction of the region have been recorded.

Keywords: Y. Olesnytskyi, «Silskyi Hospodar» society, social and economic activity, Galician-Ukrainian peasantry.

Слід зазначити, що, будучи кваліфікованим правником, Є. Олесницький неодноразово намагався дати доступний для широких верств населення, у першу чергу для селян, коментар тих чи інших діючих юридичних актів зі сфери сільського господарства. Так, у 1909 р. його увагу привернули «ловецький» (мисливський) закон і закон про «заразу» (інфекційні хвороби) худоби. Є. Олесницький пояснював хліборобам, хто має право займатися полюванням, які повноваження у мисливської спілки, як здійснюються відшкодування за заподіяні під час полювання шкоди тощо. Підсумовуючи, юрист зазначив, що новий мисливський закон ще цілком не відповідав інтересам селянства і вимогам українських депутатів австрійського парламенту. Та все ж він був істотним кроком уперед [Олесницький, Ч. 15, 1909, С. 1–4]. Важливість другого законодавчого акта визначалася, на думку Є. Олесницького, необхідністю захистити аграріїв від збитків в одній з найважливіших галузей їхнього господарства – у тваринництві. Тому він зупинився на аналізі основних положень закону [Олесницький, Ч. 8, 1909, С. 1–2]. Особливу увагу правник приділив роз'ясненню способів боротьби з інфекційними хворобами тварин [Олесницький, Ч. 10, 1909, С. 1–2]. Він підкреслив, що члени української фракції віденського парламенту під час обговорення проекту даного законодавчого акту домоглися деякого пом'якшення покарань. Проте закон зберіг свої позитивні і негативні сторони. Коментар юриста, власне, і був спрямований на те, щоб селяни могли скористатися першими й оберегтися від других [Олесницький, Ч. 13–14, 1909, С. 1–3].

20 березня 1911 р. Головний відділ установи на чолі з Є. Олесницьким надіслав заклик своїм осередкам засновувати пасічницькі секції [Обіжники, 1910–1911, Арк. 8].

Додамо, що «Сільський господар» окремо виділяв ресурси із своїх фондів для проведення виставок худоби у великих містах [Обіжники, 1910–1911, Арк. 6].

Частину державних субвенцій товариство призначало на дослідні поля. Їх закладали з метою ознайомлення селян з результатами використання добрив і розповсюдження маловживаних кормових рослин [Звичайні, 1911, С. 75].

Технічно-господарська секція виходила з обґрунтувань філій щодо доцільності організації дослідних полів у тій чи іншій місцевості задля обробітку сіножатей, пасовиськ і вирощування кормових рослин [Обіжники, 1910–1911, Арк. 5 зв.–6]. Діяльність показових полів контролювали інспектори [Обіжники, 1910–1911, Арк. 9]. Їх звіти іноді свідчили про необдумане використання насіння і добрив окремими членами товариства. Тому 21 вересня 1912 р. Головна рада на чолі з Є. Олесницьким звертався до своїх відділень з проханням ретельно відбирати заявки [Вісти, 1912, С. 287].

Товариство здійснювало також меліорацію громадських пасовищ [Рева-Родіонова, С. 71]. У одному з рефератів (листопад 1912 р.) Є. Олесницький підкреслив, що у справі меліорації на галицьких землях мало зроблено, у той

час як дане питання вимагає розв'язання, а, отже, й обговорення на зборах філій [Реферати, 1912, Арк. 5].

2 лютого 1911 р. відбулося засідання технічно-рільничої секції, яке відкрив голова товариства Є. Олесницький. Основною темою на порядку денному була меліорація пасовищ. Секція закликала Головний відділ звернутися до владних структур із пропозицією про утворення окремого фонду в сумі 5 млн. крон, з якого населення могло би брати безпроцентні позики для проведення меліорації громадських пасовищ і полонин [Звичайні, 1911, С. 73].

Пов'язана з попередньою справа водних ресурсів і регуляції рік також була предметом аналізу на засіданнях правничо-економічної секції «Сільського господаря». Так, з даного питання на чергових зборах запропоновано підготувати реферати Є. Олесницькому та інженерові А. Корнелі. 10 жовтня 1912 р. відбулося їх обговорення за участю запрошених експертів [Звіт, 1913, С. 38].

Виступаючи у листопаді 1912 р. на конференції, президент «Сільського господаря» навів приклад спустошень від негативних впливів рік і невпорядкованих водних питань [Реферати, 1912, арк. 5]. Свідченням того, що дана проблема особливо хвилювала Є. Олесницького, є його праця «Регуляція каналових рік в Галичині» (1905) [Олесницький, 1905]. Голова товариства навіть звертався до Міністерства сільського господарства у Відні з листом від 19 жовтня 1912 р. у справі концесій на сплав лісу по ріці Черемош та його притоках [Лист, 1912, Арк. 1–4].

8 вересня 1913 р. відбулася крайова конференція «Сільського господаря» у справах допомогової акції, на якій обговорювали питання будівництва водних шляхів і регуляції рік. На основі реферату Є. Олесницького прийнято резолюції, що ввійшли у меморіал, який був відправлений до владних структур [Звіт, 1914, С. 39]. Основною причиною стихійних лих у Східній Галичині член Головної ради Є. Олесницький вважав саме відсутність регуляції рік та меліорації полів, сінокосів і пасовиськ [Хоткевич, 1918, С. 85–86].

Починаючи з 1909 р., крайове господарське товариство «Сільський господар» під керівництвом Є. Олесницького розгорнуло активну посередницьку діяльність, забезпечуючи селян необхідними засобами виробництва і допомагаючи збувати продукти їхньої праці [Обіжники, 1910–1911, Арк. 22–22 зв.].

У листі від 9 квітня 1911 р. керівництво «Сільського господаря» на чолі з Є. Олесницьким і головою рільничої секції О. Гарасевичем повідомляло одну з філій про виконання прохання щодо надіслання ланцюгової борони для обробітку пасовиськ і сіножатей у безкоштовне користування. Висувалася єдина вимога – звітувати про результати використання борони [Обіжники, 1910–1911, Арк. 10].

Головний відділ давав пояснення стосовно доставки селянам ґрису з військових магазинів за половину ціни (березень 1911 р.). Кількість заявок на цей корм для худоби у 10 разів перевищила реальний його обсяг. Тому

вдалося врахувати лише потреби філій і деяких гуртків [Вісти господарські, 1911, С. 79]. Для уникнення таких прорахунків у розподіленні корму для худоби між окремими осередками, Головний відділ закликав філії подати йому до 20 січня 1912 р. поіменний список членів, які зголосилися на ґрис [Вісти, Ч. 24, 1911, С. 362–363]. Щодо забезпечення селян льоном, то Головний відділ товариства під головуванням Є. Олесницького вирішив на своєму засіданні 11 грудня 1911 р. розпочати цю акцію. У зверненнях до осередків «Сільського господаря» звучала та ж заява про збір і надіслання заявок до централі не пізніше 15 січня 1912 р. [Вісти, Ч. 24, 1911, С. 363].

У червні 1911 р. товариство здійснювало поставки військовому відомству. При цьому його члени – продавці різних товарів, щоб посвідчити власну продукцію, повинні були мати спеціальне свідоцтво, яке видавали органи «Сільського господаря». Військова влада висунула таку вимогу, щоб лише членам товариства дати змогу здійснювати поставки. Право підтверджувати документом власну продукцію свідчило про престиж і авторитет «Сільського господаря» у краї [Обіжники, 1910–1911, Арк. 12–13].

Товариство на чолі з Є. Олесницьким часто намагалося укласти вигідні для українських селян угоди. Зокрема, це стосувалося вирощування і продажу за кордон корму для риб – лубіну (вовкині). Австрійське Товариство годівлі риб запевнило Головну раду «Сільського господаря», що може закуповувати лубін без посередників в українських продуцентів і переправляти його у Німеччину. Вигідність контракту була очевидна – вирощування рибного корму обходилося селянам недорого і могло принести хороший дохід. Про це філії були поінформовані у лютому 1913 р. [Обіжники, 1912, 1913, 1918, Арк. 6–6 зв.], [Обіжники, 1913, Арк. 1].

Попри широкий спектр діяльності товариство намагалося вести чіткий облік і контроль усіх заходів, які здійснювало, всіх подій, що були пов'язані з його функціонуванням. Чи не тому «Сільський господар» під головуванням Є. Олесницького так суворо ставився до звітів діяльності окремих осередків. «Позволимо собі зазначити, – читаємо в обіжнику від 22 листопада 1911 р., – що всі неточні і загальникові вискази не надають ся зовсім до ужитку» [Обіжники, 1910–1911, Арк. 17–18]. Керівництво товариства вело книгу обліку внесків своїх членів, фізичних і юридичних осіб, із точним зазначенням дати і суми вкладу [Книга, 1912–1927, Арк. 87, 188]. Основний референт товариства Г. Величко в одній із доповідей у листопаді 1912 р. підкреслював, що «діяльність Філії без виконання формальних вимог є немислима!» [Реферат, 1912, Арк. 2]. Неодноразово і Є. Олесницький у своїх виступах торкався специфіки діяльності окремих структурних підрозділів «Сільського господаря» та їх органів. Так, у рефераті на тему «Що мають робити наші Філії, щоби сповнити обов'язок «Сільського господаря» jako репрезентації хліборобських інтересів» (листопад 1912 р.) він охарактеризував результати діяльності гуртків і філіалів, наголосив на причинах недоліків у праці та способах їх виправлення [Реферати, 1912, Арк. 1–4].

Про те, наскільки відповідально ставився службовий персонал до розподілу і використання фінансової допомоги у різних сферах діяльності товариства, свідчила, на думку Є. Олесницького, ретельна документація у піврічних звітах, які надсилали до Міністерства сільського господарства і Крайового Виділу. Представники влади не одноразово підкреслювали зразкове ведення діловодства працівниками організації. Її голова також не міг не відзначати працьовитість, професіоналізм, безкорисливість, почуття громадського обов'язку своїх колег у виконанні ними службових функцій [Звичайні, 1912, С. 100].

Ефективним засобом поліпшення організаційної праці «Сільського господаря» було вдосконалення статуту товариства. Згідно з новою його редакцією, затвердженою 25 травня 1912 р., тереном діяльності стала вся Східна Галичина. Внутрішня перебудова стосувалася щорічних загальних зборів, які ставали найвищим законодавчим і контролюючим органом, що призначав голову і Головну раду товариства [Статут, 1912, Арк. 1–5 зв.]. Із-поміж своїх членів остання обирала Виділ, що мав адміністративні та виконавчі функції [Статут, 1912, Арк. 8 зв.–9]. На місцях працю задля досягнення цілей товариства виконували загальні збори і ради філій та гуртків [Статут, 1912, Арк. 11–17].

Згідно із статутом 1912 р. діяльність «Сільського господаря» зосереджувалася у відділах Головного бюро (канцелярії): адміністративному, касі і бухгалтерії, організаційно-люстраційному, господарсько-галузових з фаховими референтами та видавничому [Статут, 1912, Арк. 49–59].

Роботою «Сільського господаря» керували організовані за галузевим принципом секції при Головній раді, як дорадчі органи на основі регламенту Головного виділу від 7 листопада 1910 р. [Рева-Родіонова, С. 68]. Існували такі секції: правничо-економічна (Є. Олесницький очолював у 1909–1917 рр.), технічно-рільнича, годівлі худоби, розведення домашньої птиці та тварин, городничо-садівнича, пасічницька, меліораційна [Звіт, 1914, С. 11–13].

У 1911 р. товариство отримало міністерську субвенцію у сумі 60 тис. крон, як винагороду за діяльність попереднього року. Цю суму було використано для придбання власного будинку в Львові за 120 тис. крон [Звичайні, 1912, С. 100].

Про авторитет «Сільського господаря» в Австро-Угорщині під головуванням Є. Олесницького свідчать відносини товариства з державними економічними організаціями, а саме з Австрійським центральним валютним відомством народних і лісогосподарських інтересів та Всезагальним союзом сільськогосподарських товариств Австрії у Відні. На загальних зборах першої установи 30 квітня 1912 р. «Сільський господар» був репрезентований головою Є. Олесницьким і депутатом С. Онишкевичем [Звіт, 1913, С. 18].

Зауважимо, що після відставки з посади голови товариства Є. Олесницький брав активну участь у його роботі, а особливо у допомогівій акції населенню, що потерпіло від наслідків стихійних лих 1913 р. [Звіт, 1914, С. 7].

Перша світова війна зруйнувала багато надбань «Сільського господаря» і внесла дисбаланс у його роботу. Проте Є. Олесницький, який перебував на той час в еміграції у Відні, не припиняв своєї економічної діяльності. Мав рацію І. Витанович, коли писав, що він перший «визбувається загального пригноблення й будить усіх, щоби не плакали на руїнах, а дбали самі за хліб для дітей своїх, бо гірше буде, як чужинець їх нагодує» [Витанович, 1938, С. 11].

У вересні 1914 р. Є. Олесницький згуртував членів Головної ради «Сільського господаря», які перебували у Відні, та накреслив з ними план післявоєнної відбудови краю [Баран, 1938, С. 11]. Після наради 10 листопада 1914 р. з'явився проект санаційної акції. Для *інтелігенції*, яка працювала у селі, Є. Олесницький влаштовував господарські курси, що діяли у Гмінді й Вольфсбергу; об'їжджав табори для виселених селян; видав разом з І. Макухом брошуру «Права й обов'язки цивільного населення в часі війни». Крім того, він інформував у «Господарському Листку» (додатку до віденського «Діла») про працю «Сільського господаря» та опублікував у «Вістях Сільського Господаря» (додатку до «Діла») плани відбудови звільнених теренів Східної Галичини. Вже навесні 1915 р. у Відні Є. Олесницький мобілізував українських інженерів і створив «Технічну комісію для відбудови знищених сіл» [Витанович, 1938, С. 11], яку очолив М. Черник [Плисюк, С. 298]. Плани і матеріали, розроблені нею, використала Головна рада «Сільського господаря» вже тоді, коли перебралася до Львова.

Тут, у Відні, Є. Олесницький думав про реформування «Сільського господаря» на нових засадах після війни. Зокрема, його наміри стосувалися відділення від нього сільськогосподарської кооперації. Ідеї Є. Олесницького стали основою для повоєнної економічної роботи галицького українства [Храпливий, 1937, С. 2].

Навесні 1916 р. Є. Олесницький тяжко захворів, але не переставав керувати справами відбудови, економічної організації через однодумців. Він був членом економічної секції Загальної української ради у Відні.

На Загальному господарському з'їзді, що відбувся після смерті видатного кооператора у Львові 1 листопада 1917 р., заступник австрійського міністра сільського господарства бажав присутнім втриматися на дорозі тієї невсипущої праці, найкращий приклад якої подав Є. Олесницький [Витанович, 1938, С. 12].

Високу оцінку діяльності економіста у провіді «Сільського господаря» дали і його співробітники. Так, голова філії у Винниках о. Гірняк на загальних зборах гуртка у Миклашеві підкреслив заслуги голови у розвитку товариства. Опісля мав слово член Головного віділу о. Й. Фолис, який наголосив на тому, що робота для селянства є найбільшим щастям Є. Олесницького (лютий 1911 р.) [Вісти, Ч. 5, 1911, С. 78]. Подібні оцінки звучали на зборах філії в Рогатині у доповіді голови відділення С. Городецького (лютий 1913 р.) [Вісти, 1913, С. 93].

Мабуть, найточнішу характеристику економічної діяльності Є. Олесницького дав останній голова «Сільського господаря» Є. Храпливий (1942–1944): «Всюди було чути руку, розум і силу цього Провідника. Не було більших зборів,

де він не промовляв би, не було важнішої наради, на котрій не був би, не було важнішої справи при якій не рішав би. Його праця була так всестороння і так вичерпуюча... що без неї не було б «Сільського Господаря»... Є. Олесницький лишив нам великий заповіт: «Власними силами змагати до кращої долі» [Храпливий, 1937, С. 2].

Висновки. Потрібно визнати, що реформоване товариство «Сільський господар» під головуванням Є. Олесницького не могло докорінно вплинути на економіку східногалицького села, проте наслідком його праці стали прогресивні зрушення в організаційно-технологічному розвитку селянських господарств, перехід до інтенсивнішого тваринництва і товаровиробництва, утвердження переконання про сільськогосподарську роботу як таку, що вимагає фахової підготовки. Завдяки широкому спектру діяльності «Сільський господар» на чолі з Є. Олесницьким сприяв прискоренню ринкової еволюції селянських господарств та підвищенню національної свідомості галицького українства. Плани Є. Олесницького про реформування товариства на нових засадах стали основою для повоєнної економічної відбудови краю. Багата ідейно-теоретична спадщина вченого, його економічні погляди, мудрі настанови відзначаються вагомою практичною цінністю і наявністю широких можливостей їх використання на сучасному етапі економічної розбудови України. Організаторські здібності видатного економіста-юриста, нагромаджений ним багатий досвід захисту господарських інтересів галицького селянства і нині є цінним надбанням українського державотворення. Цей цінний досвід можна творчо використати, особливо у теперішній період широкомасштабної війни рф проти України та усвідомлення необхідності економічної відбудови українських земель після її завершення.

Література

1. Бачинський В. Народній трибун. Життя і праця д-ра Євгена Олесницького. Львів: Вид. І. Тиктор; Друк. Ставропігійського Ін-ту в аренді І. Тиктора, 1938. 32 с. (Б-ка «Народньої Справи» «Рідне Слово», ч. 5 (17).
2. Витанович І. Історія українського кооперативного руху. Із праць Історично-Філософічної Секції НТШ. Нью-Йорк: Товариство Української Кооперації, 1964. 624 с.
3. Матейко Р. З когорта славних синів України: (Ретроспективний погляд на життя та діяльність Євгена Олесницького). *Тернопіль вечірній*. 1999. 13 жовтня. С. 3.
4. Гелей Т., Занік Я. Євген Олесницький (1860–1917). *Українські кооператори*. Історичні нариси. Книга 1. Львів: Вид-во «Укоопосвіта» Львівської комерційної академії, 1999. С. 156–163.
5. Занік Я. Євген Олесницький і початок української молочарської кооперації в Галичині. *Українська кооперація: історичні та соціально-економічні аспекти* (збірник статей). Т. 1. Львів: Б. в., 1998. С. 168–170.

6. Рева-Родіонова Л. Українське товариство «Сільський господар». 1899–1944 рр. Історія. Досвід. Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. 368 с.
7. Бородавка Ю. В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля. *Хвилі Стрия*: Сторінки з історії культури та національно-визвольного руху. Сучасне літературно-мистецьке життя. Стрий: Щедрик, 1995. С. 51–57.
8. Плисюк В. Громадсько-політична діяльність Євгена Олесницького. *Шляхами історії*. Науковий збірник історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка на пошану професора Костянтина Кондратюка / Упорядник Олексій Сухий. Львів: Видавництво «Піраміда», 2004. С. 294–299.
9. Пинда Л. А. Олесницький Євген – провідник українського кооперативного і хліборобського руху Галичини другої половини XIX – поч. XX ст. *Історія науки і біографістика*. 2015. № 4. URL: <https://inb.dnsgb.com.ua/2015-4/14.pdf>
10. Баран А. Євген Олесницький – депутат Галицького сейму та австрійського парламенту : ретроспективний погляд на деякі сторінки життя та діяльності. *Актуальні проблеми правознавства* : збірник наукових праць. Тернопіль, 2016. Вип. 2. С. 5–9.
11. Карпенкова Н. «Стрийська ера» доктора Євгена Олесницького. URL: <https://fortuna-gazeta.com.ua/articles/>
12. Тищик Б. Євген Олесницький – правник, політик, парламентарій та Галицькі соціально-політичні реалії другої половини XIX – початку XX століть. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2019. Вип. 68. С. 240–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_yu_2019_68_26
13. Дністрянський М. Про визначну роль Євгена Олесницького в українському соціально-політичному житті наприкінці XIX – поч. XX ст. URL: <https://westnews.info/news/PRO-VIZNACHNU-ROL-YEVGENA-OLESNICKOGO-V-UKRAYiNSKOMU-SOCIALNO-POLITICHNOMU-ZHITTI-NAPRIKINCI-XIX-POCH-XX-st.html>
14. «Сільський Господар». *Енциклопедія українознавства*. Словникова частина/ Наукове товариство ім. Шевченка. Фонд духовного відродження ім. митрополита Андрея Шептицького; Гол. ред. В. Кубійович. Львів: Вид-во «Молоде життя», 2000. Т. 8. С. 2830–2832.
15. Олесницький Є. Яка має бути наша рільнича організація? : Промова посла Дра Євгена Олесницького на Загальних Зборах філії Товариства господарского «Сільський Господар» в Станиславові. Львів: «Сільський Господар». З друкарні І. Айхельберґера, 1910. 13 с. (Б-ка «Сільського господаря», Ч. 5).
16. Храпливий Є. Сорок літ праці Краєвого Господарського Товариства «Сільський Господар» (1899–1939). *Ілюстрований господарський календар «Сільський Господар» на звичайний рік 1939*. Львів: Коштом і заходом Краєвого Господарського Товариства «Сільський Господар», 1938. С. 43–58. (Бібліотека «Сільського Господаря». Ч. 153).

17. Творидло М. Нарис історії просвіт на Галичині. Без кінця. [1910-і рр.]. Машинопис. Центр. наук. б-ка НАН України ім. В. Вернадського. Ф. 114. Спр. 23. 68 арк.
18. Тов. «Сільський Господар» в році 1907. *Економіст*. Місячник економічно-господарський, Орган Краєвого Союзу Ревізійного / Ред. О. Саєвич. Львів: 3 друкарні Наукового Товариства імени Шевченка під зарядом К. Беднарського, 1908. Ч. 2. С. 7–8.
19. Творидло М. Для обнови нашої господарської самоосвіти. *Ювілейний альманах Центросоюзу в 30-ліття*. Львів, 1930. С. 145–157.
20. Устав товариства «Крайове рільниче товариство господарське «Сільський Господар» у Львові, затверджений Галицьким намісництвом 24 липня 1909 р. 1909. ЦДІА України у м. Львові (Центр. держ. істор. архів у м. Львові). Ф. 302. Оп. 1. Спр. 2. 12 арк.
21. Устав Краєвого, рільничого Товариства господарского «Сільський Господар». Львів: 3 Друкарні І. Айхельберґера, 1909. 23 с.
22. Обіжники за 1910–1911 роки. 1910–1911. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 34. 29 арк.
23. Катальоґ першої української хліборобської вистави в Стрию устроєної заходом Краєвого Союзу господарсько-молочарського в Стрию. Стрий: Накладом Краєвого Союзу госп.-молоч. в Стрию. 3 друкарні І. Айхельберґера і Сп., 1909. 43 с.
24. Хліборобска вистава в Стрию. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 16–17. С. 1–2.
25. Бурбела Б. Перша українська хліборобска вистава в Стрию. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 18. С. 2–7.
26. Руске краєве господарске товариство «Сільський господар», відбуло 23 вересня с. р. надзвичайні загальні збори в Стрию. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 18. С. 11.
27. Олесницький Е. Задачі нашої краєвої хліборобської організації. (Реферат виголошений на зборах краєвого рільничого товариства «Сільський Господар» в Стрию дня 23 вересня 1909 р.). *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 21–22. С. 6–8.
28. Олесницький Е. Задачі нашої краєвої хліборобської організації. (Реферат виголошений на зборах краєвого рільничого товариства «Сільський Господар» в Стрию дня 23 вересня 1909 р.). *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 23. С. 3–5.
29. Наша господарська організація. *Діло*. Львів, 1909. 6. н. ст. падолиста (24. ст. ст.). С. 1–2.

30. Вісти з «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орґан Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: З друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 22. С. 335–338.
31. Олесницький Е. Політика торговельна а інтереси рільництва. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 16–17. С. 2–4.
32. Звіт Краєвого Товариства господарского «Сільський Господар» у Львові з діяльності за рік 1913. Львів: Накладом Краєвого Товариства господарского «Сільський Господар», 1914. 271 с.
33. Членам нашого Товариства під розвагу. *Господарська часопись*. Орґан Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: З друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 5. С. 69.
34. Звичайні Загальні Збори Краєвого Товариства господарского «Сільський Господар» у Львові. *Господарська часопись*. Орґан Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: З друкарні «Діла», 1912. Ч. 7. С. 97–104.
35. Обіжники за 1912 рік. 1912. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 35. 12 арк.
36. Реферати Е. Олесницького, М. Творидла, Г. Величка про стан діяльності філіалів, виголошені на окружній конференції в листопаді 1912 року (Стенограми). 1912. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 644. 9 арк.
37. Звіт Краєвого Товариства господарского «Сільський Господар» у Львові за 1912-ий рік. Львів: Накладом Краєвого Товариства господарского «Сільський Господар» у Львові. З друкарні «Діла», 1913. 138 с.
38. Олесницький Е. Новий закон ловецький. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 15. С. 1–4.
39. Олесницький Е. Новий закон про заразу худоби. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 8. С. 1–2.
40. Олесницький Е. Новий закон про заразу худоби. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 10. С. 1–2.
41. Олесницький Е. Новий закон про заразу худоби. *Господар і Промисловець*. Орган «Краєвого Союзу господарско-молочарского» в Стрию. Стрий, 1909. Ч. 13–14. С. 1–3.
42. Звичайні загальні збори «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орґан Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: З друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 5. С. 70–76.

43. Вісти з «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орган Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: 3 друкарні «Діла», 1912. Ч. 18. С. 287–289.
44. Лист Міністерству сільського господарства у Відні в справі концесій на сплав лісу по ріці Черемош та його притоках. 1912. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 398. 4 арк.
45. Олесницький Е. Регуляція каналових рік в Галичині. Львів: Друк. Народова Манецких, 1905. 50 с.
46. Хоткевич І. Кооперація в Галичині. Харьков: Издательство «Союзъ» Харьковського Кредитного Союзу Кооперативовъ, 1918. 212 с.
47. Вісти господарські. *Господарська часопись*. Орган Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: 3 друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 5. С. 79–80.
48. Вісти з «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орган Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. – Львів: 3 друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 24. С. 362–364.
49. Обіжники товариства «Крайовий Союз господарсько-торговельних спілок» у Львові за 1912–1913 роки, 1918 р. 1912, 1913, 1918. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 36. 19 арк.
50. Обіжники за 1913 рік. 1913. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 37. 25 арк.
51. Книга обліку членських внесків, оплачених філіалами в 1912–1920 рр. 1912–1927. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 490. 188 арк.
52. Реферат Г. Величка «Про організаційну роботу філіалів». 1912. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 584. 2 арк.
53. Статут товариства «Крайове товариство господарське «Сільський господар» у Львові і службові правила для ведення діловодства. 1912. ЦДІА України у м. Львові. Ф. 302. Оп. 1. Спр. 3. 59 арк.
54. Баран С. Від Головної до Загальної Української Ради. Діло. Львів, 1938. 24. квітня. С. 9–11.
55. Витанович І. Др. Євген Олесницький, провідник українського селянства. *Український агрономічний вістник*. Львів, 1938. Ч. 5. С. 2–13.
56. Храпливий Є. У двацятьліття смерти провідника «Сільського Господаря» д-ра Євгена Олесницького (26.X.1917–26.X.1937). Сільський господар. Львів, 1937. 15 листопада. С. 1–2.
57. Вісти з «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орган Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: 3 друкарні І. Айхельберґера, 1911. Ч. 5. С. 77–79.
58. Вісти з «Сільського Господаря». *Господарська часопись*. Орган Краєвого Товариства Господарського «Сільський Господар» / Ред. Г. Величко. Львів: 3 друкарні «Діла», 1913. Ч. 6. С. 92–96.

References

1. Bachynskiy V. Narodniy trybun. Zhyttia i pratsia d-ra Evhena Olesnytskoho [People's tribune. Life and work of Dr. Evhen Olesnytskyi]. Lviv: Vyd. I. Tyktor; Druk. Stavropihiiskoho In-tu v arendi I. Tyktora, 1938. 32 p. (B-ka «Narodnoi Spravy» «Ridne Slovo», ch. 5 (17)) (in Ukrainian).
2. Vytanovych I. Istoriiia ukrainskoho kooperatyvnoho rukhu. Iz prats Istorychno-Filosofichnoi Sektzii NTSh [History of the Ukrainian cooperative movement. From the works of the Historical-Philosophical Section of the NTSh]. New York: Tovarystvo Ukrainskoi Kooperatsii, 1964. 624 p. (in Ukrainian).
3. Mateiko R. Z kohorty slavykh syniv Ukrainy: (Retrospektyvnyi pohliad na zhyttia ta diialnist Yevhena Olesnytskoho) [From the cohort of glorious sons of Ukraine: (A retrospective look at the life and work of Yevhen Olesnytskyi)]. *Ternopil vechirni*. 1999. 13 zhovtnia. p. 3 (in Ukrainian).
4. Helei T., Zanic Ya. Yevhen Olesnytskyi (1860–1917) [Yevhen Olesnytskyi (1860-1917)]. *Ukrainski kooperatory*. Istorychni narysy. Knyha 1. Lviv: Vydvo «Ukooposvita» Lvivskoi komertsiiinoi akademii, 1999. pp. 156–163 (in Ukrainian).
5. Zanic Ya. Yevhen Olesnytskyi i pochatok ukrainskoi molocharskoi kooperatsii v Halychyni [Yevhen Olesnytskyi and the beginning of Ukrainian dairy cooperation in Galicia]. *Ukrainska kooperatsiia: istorychni ta sotsialno-ekonomichni aspekty (zbirnyk statei)*. T. 1. Lviv: B. v., 1998. pp. 168–170 (in Ukrainian).
6. Reva-Rodionova L. Ukrainske tovarystvo «Silskiyi hospodar». 1899–1944 rr. Istoriiia. Dosvid [Ukrainian Society «Village Farmer». 1899–1944. History. Experience]. Ternopil: Pidruchnyky i posibnyky, 2000. 368 p. (in Ukrainian).
7. Borodavka Yu. V svoii khati svoia y pravda, i syla, i volia [In one's own house, there is one's own truth, and strength, and freedom]. *Khvyli Stryia: Storinky z istorii kultury ta natsionalno-vyzvolnoho rukhu*. Suchasne literaturno-mystetske zhyttia. Stryi: Shchedryk, 1995. pp. 51–57 (in Ukrainian).
8. Plysiuk V. Hromadsko-politychna diialnist Yevhena Olesnytskoho [Sociopolitical activity of Yevhen Olesnytskyi]. *Shliakhamy istorii*. Naukovyi zbirnyk istorychnoho fakultetu LNU im. I. Franka na poshanu profesora Kostiantyna Kondratiuka / Uporiadnyk Oleksii Sukhyi. Lviv: Vydavnytstvo «Piramida», 2004. pp. 294–299 (in Ukrainian).
9. Pynda L. A. Olesnytskyi Yevhen – providnyk ukrainskoho kooperatyvnoho i khliborobskoho rukhu Halychyny druhoi polovyny XIX – poch. XX st. [Olesnytskyi Yevhen – leader of the Ukrainian cooperative and agricultural movement of Galicia in the second half of the 19th – early 20th century]. *Istoriiia nauky i biohrafistyka*. 2015. no. 4. URL: <https://inb.dnsgb.com.ua/2015-4/14.pdf> (in Ukrainian).
10. Baran A. Yevhen Olesnytskyi – deputat Halytskoho seimu ta avstriiskoho parlamentu: retrospektyvnyi pohliad na deiaki storinky zhyttia ta diialnosti [Yevhen Olesnytskyi – deputy of the Galician Sejm and Austrian Parliament:

- a retrospective look at some pages of life and activity]. *Aktualni problemy pravoznavstva: zbirnyk naukovykh prats*. Ternopil, 2016. vol. 2. pp. 5–9 (in Ukrainian).
11. Karpenkova N. «Stryiska era» doktora Yevhena Olesnytskoho [«Stryi era» of Doctor Yevhen Olesnytskyi]. URL: <https://fortuna-gazeta.com.ua/articles/> (in Ukrainian).
 12. Tyshchuk B. Yevhen Olesnytskyi – pravnyk, polityk, parlamentarii ta Halytski sotsialno-politychni realii druhoi polovyny XIX – pochatku XX stolit [Yevhen Olesnytskyi – lawyer, politician, parliamentarian and Galician socio-political realities of the second half of the 19th – early 20th centuries]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii yurydychna*. 2019. vol. 68. pp. 240–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VInu_yu_2019_68_26 (in Ukrainian)
 13. Dnistrianskyi M. Pro vyznachnu rol Yevhena Olestskoho v ukrainskomu sotsialno-politychnomu zhytti naprykintsi XIX – poch. XX st. [On the significant role of Yevhen Olestskyi in Ukrainian socio-political life at the end of the 19th – early 20th century]. URL: <https://westnews.info/news/PRO-VIZNACHNU-ROL-YEVGENA-OLESNICKOGO-V-UKRAYiNSKOMU-SOCIALNO-POLITICHNOMU-ZHITTI-NAPRIKINCI-XIX-POCH-XX-st.html> (in Ukrainian).
 14. «Silskyi Hospodar». Entsyklopediia ukrainoznavstva. Slovnykova chastyna [«Village Farmer». Encyclopedia of Ukrainian Studies. Dictionary part] / Naukove tovarystvo im. Shevchenka. Fond dukhovnoho vidrozhennia im. mytropolyta Andreia Sheptytskoho; Hol. red. V. Kubiiovych. Lviv: Vyd-vo «Molode zhyttia», 2000. T. 8. pp. 2830–2832 (in Ukrainian).
 15. Olesnytskyi Ye. Yaka maie buty nasha rilnycha orhanizatsiia?: Promova posla Dra Evhena Olesnytskoho na Zahalnykh Zborakh filii Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» v Stanyslavovi [What should our agricultural organization be like?: Speech of Ambassador Dr. Evhen Olesnytskyi at the General Meeting of branches of the Economic Society «Village Farmer» in Stanyslaviv]. Lviv: «Silskyi Hospodar». Z drukarni I. Aikhelbergera, 1910. 13 s. (B-ka «Silskoho hospodaria», Ch. 5) (in Ukrainian).
 16. Khraplyvyi Ye. Sorok lit pratsi Kraievoho Hospodarskoho Tovarystva «Silskyi Hospodar» (1899–1939) [Forty years of work of the Regional Economic Society «Village Farmer» (1899-1939)]. *Iliustrovanyi hospodarskyi kaliendar «Silskyi Hospodar» na zvychainyi rik 1939*. Lviv: Koshtom i zakhodom Kraievoho Hospodarskoho Tovarystva «Silskyi Hospodar», 1938. pp. 43–58. (Biblioteka «Silskoho Hospodaria». Ch. 153). (in Ukrainian).
 17. Tvorydlo M. Narys istorii prosvit na Halychyni [Essay on the history of education in Galicia]. Bez kintsia. [1910-i rr.]. Mashynopys. Tsent. nauk. b-ka NAN Ukrainy im. V. Vernadskoho. F. 114. Spr. 23. 68 ark. (in Ukrainian).
 18. Tov. «Silskyi Hospodar» v rotsi 1907 [Society «Village Farmer» in 1907]. *Ekonomist*. Misiachnyk ekonomichno-hospodarskyi, Organ Kraievoho

- Soiuzu Revizyinoho / Red. O. Saievych. Lviv: Z drukarni Naukovoho Tovarystva imeny Shevchenka pid zariadom K. Bednarskoho, 1908. Ch.2. pp. 7–8 (in Ukrainian).
19. Tvorydlo M. Dlia obnovy nashoi hospodarskoi samoosvity [For the renewal of our economic self-education]. *Yuvyleinyi almanakh Tsentrosoiuzu v 30-littia*. Lviv, 1930. pp. 145–157 (in Ukrainian).
 20. Ustav tovarystva «Kraiove rilnyche tovarystvo hospodarske «Silskyi Hospodar» u Lvovi, zatverdzhenyi Halytskym namisnyts'tvom 24 lypnia 1909 r. 1909. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi (Tsentr. derzh. istor. arkhiv u m. Lvovi). F. 302. Op. 1. Spr. 2. 12 ark. (in Ukrainian).
 21. Ustav Kraievoho, rilnychoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» [Charter of the Regional Agricultural Economic Society «Village Farmer»]. Lviv: Z Drukarni I. Aikhelbergera, 1909. 23 p. (in Ukrainian).
 22. Obizhnyky za 1910–1911 roky. 1910–1911. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 34. 29 ark. (in Ukrainian).
 23. Katalog pershoi ukrainskoi khliborobskoi vystavy v Stryiu ustroienui zakhodom Kraievoho Soiuzu hospodarsko-molocharskoho v Stryiu [Catalog of the first Ukrainian agricultural exhibition in Stryi organized by the Regional Union of Economic and Dairy in Stryi]. Stryi: Nakladom Kraievoho Soiuzu hosp.-moloch. v Stryiu. Z drukarni I. Aikhelbergera i Sp., 1909. 43 p. (in Ukrainian).
 24. Khliborobska vystava v Stryiu [Agricultural exhibition in Stryi]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuzu hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 16–17. pp. 1–2 (in Ukrainian).
 25. Burbela B. Persha ukrainska khliborobska vystava v Stryiu [The first Ukrainian agricultural exhibition in Stryi]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuzu hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 18. pp. 2–7 (in Ukrainian).
 26. Ruske kraieve hospodarske tovarystvo «Silskyi hospodar», vidbulo 23 veresnia s. r. nadzvychaini zahalni zbory v Stryiu [Ruthenian Regional Economic Society «Village Farmer» held extraordinary general meeting in Stryi on September 23 of this year]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuzu hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 18. p. 11 (in Ukrainian).
 27. Olesnytskyi E. Zadachi nashoi kraievoi khliborobskoi orhanizatsyi. (Referat vyholoshenyi na zborakh kraievoho rilnychoho tovarystva «Silskyi Hospodar» v Stryiu dnia 23 veresnia 1909 r.) [Tasks of our regional agricultural organization. (Paper presented at the meeting of the regional agricultural society «Village Farmer» in Stryi on September 23, 1909)]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuzu hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 21–22. pp. 6–8 (in Ukrainian).
 28. Olesnytskyi E. Zadachi nashoi kraievoi khliborobskoi orhanizatsyi. (Referat vyholoshenyi na zborakh kraievoho rilnychoho tovarystva «Silskyi Hospodar»

- v Stryiu dnia 23 veresnia 1909 r.) [Tasks of our regional agricultural organization. (Paper presented at the meeting of the regional agricultural society «Village Farmer» in Stryi on September 23, 1909)]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 23. pp. 3–5 (in Ukrainian).
29. Nasha hospodarska organizatsyia [Our economic organization]. *Dilo*. Lviv, 1909. 6. n. st. padolysta (24. st. st.). pp. 1–2 (in Ukrainian).
30. Visty z «Silskoho Hospodaria» [News from «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 22. pp. 335–338 (in Ukrainian).
31. Olesnytskyi E. Polityka torhovelna a interesy rilnytstva [Trade policy and interests of agriculture]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 16–17. pp. 2–4 (in Ukrainian).
32. Zvit Kraievoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» u Lvovi z diialnomy za rik 1913 [Report of the Regional Economic Society «Village Farmer» in Lviv on activities for 1913]. Lviv: Nakladom Kraievoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar», 1914. 271 p. (in Ukrainian).
33. Chlenam nashoho Tovarystva pid rozvahu [To the members of our Society for consideration]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 5. p. 69 (in Ukrainian).
34. Zvychaini Zahalni Zbory Kraievoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» u Lvovi [Ordinary General Meeting of the Regional Economic Society «Village Farmer» in Lviv]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni «Dila», 1912. Ch. 7. pp. 97–104 (in Ukrainian).
35. Obizhnyky za 1912 rik. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 35. 12 ark. (in Ukrainian).
36. Referaty E. Olesnytskoho, M. Tvorydla, H. Velychka pro stan diialnosti filialiv, vyholosheni na okruzhnii konferentsii v lystopadi 1912 roku (Stenogramy) [Papers by E. Olesnytskyi, M. Tvorydlo, H. Velychko on the state of branches' activities, delivered at the district conference in November 1912 (Transcripts)]. 1912. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 644. 9 ark. (in Ukrainian).
37. Zvit Kraievoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» u Lvovi za 1912-yi rik [Report of the Regional Economic Society «Village Farmer» in Lviv for 1912]. Lviv: Nakladom Kraievoho Tovarystva hospodarskoho «Silskyi Hospodar» u Lvovi. Z drukarni «Dila», 1913. 138 p. (in Ukrainian).
38. Olesnytskyi E. Novyi zakon lovetskyi [New hunting law]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 15. pp. 1–4 (in Ukrainian).

39. Olesnytskyi E. Novyi zakon pro zarazu khudoby [New law on cattle infection]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 8. pp. 1–2 (in Ukrainian).
40. Olesnytskyi E. Novyi zakon pro zarazu khudoby [New law on cattle infection]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 10. pp. 1–2 (in Ukrainian).
41. Olesnytskyi E. Novyi zakon pro zarazu khudoby [New law on cattle infection]. *Hospodar i Promyslovets*. Orhan «Kraievoho Soiuza hospodarsko-molocharskoho» v Stryiu. Stryi, 1909. Ch. 13–14. pp. 1–3 (in Ukrainian).
42. Zvychaini zahalni zbory «Silskoho Hospodaria» [Ordinary general meeting of «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 5. pp. 70–76 (in Ukrainian).
43. Visty z «Silskoho Hospodaria» [News from «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni «Dila», 1912. Ch. 18. pp. 287–289 (in Ukrainian).
44. Lyst Ministerstvu silskoho hospodarstva u Vidni v spravi kontsesii na splav lisu po ritsi Cheremosh ta yoho prytochakh. 1912. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 398. 4 ark. (in Ukrainian).
45. Olesnytskyi E. Rehuliatsia kanalovykh rik v Halychyni [Regulation of canal rivers in Galicia]. Lviv: Druk. Narodova Manetskykh, 1905. 50 s. (in Ukrainian).
46. Khotkevych I. Kooperatsiia v Halychyni [Cooperation in Galicia]. Kharkov: Izdatelstvo «Soiuz» Kharkovskogo Kreditnogo Soiuzu Kooperativov, 1918. 212 p. (in Ukrainian).
47. Visty hospodarski [Economic news]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 5. pp. 79–80 (in Ukrainian).
48. Visty z «Silskoho Hospodaria» [News from «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 24. pp. 362–364 (in Ukrainian).
49. Obizhnyky tovarystva «Kraiovyi Soiuz hospodarsko-torhovelnykh spilok» u Lvovi za 1912–1913 roky, 1918 r. 1912, 1913, 1918. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 36. 19 ark. (in Ukrainian).
50. Obizhnyky za 1913 rik. 1913. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 37. 25 ark. (in Ukrainian).
51. Knyha obliku chlenskykh vneskiv, oplachenykh filialamy v 1912–1920 rr. 1912–1927. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 490. 188 ark. (in Ukrainian).

52. Referat H. Velychka «Pro orhanizatsiinu robotu filialiv». 1912. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 584. 2 ark. (in Ukrainian).
53. Statut tovarystva «Kraiove tovarystvo hospodarske «Silskyi hospodar» u Lvovi i sluzhbovi pravyla dlia vedennia dilovodstva. 1912. TsDIA Ukrainy u m. Lvovi. F. 302. Op. 1. Spr. 3. 59 ark. (in Ukrainian).
54. Baran S. Vid Holovnoi do Zahalnoi Ukrainskoi Rady [From the Main to the General Ukrainian Council]. Dilo. Lviv, 1938. 24. kvitnia. pp. 9–11 (in Ukrainian).
55. Vytanovych I. Dr. Yevhen Olesnytskyi, providnyk ukrainskoho selianstva [Dr. Yevhen Olesnytskyi, leader of the Ukrainian peasantry]. *Ukrainskyi ahronomichnyi visnyk*. Lviv, 1938. Ch. 5. pp. 2–13 (in Ukrainian).
56. Khraplyvyi Ye. U dvaitstiatlittia smerty providnyka «Silskoho Hospodaria» d-ra Yevhena Olesnytskoho (26.X.1917–26.X.1937) [In the twentieth anniversary of the death of the leader of «Village Farmer» Dr. Yevhen Olesnytskyi (26.X.1917-26.X.1937)]. *Silskyi hospodar*. Lviv, 1937. 15 lystopada. pp. 1–2 (in Ukrainian).
57. Visty z «Silskoho Hospodaria» [News from «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni I. Aikhelbergera, 1911. Ch. 5. pp. 77–79 (in Ukrainian).
58. Visty z «Silskoho Hospodaria» [News from «Village Farmer»]. *Hospodarska chasopys*. Organ Kraievoho Tovarystva Hospodarskoho «Silskyi Hospodar» / Red. H. Velychko. Lviv: Z drukarni «Dila», 1913. Ch. 6. pp. 92–96 (in Ukrainian).